

bel

- 44 -

1984.11.24.

sb0062 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: jászonyi ferenc,
kárpáti miklós
- v é g e -

/mti/ -vi km
20.52 241184 1143

h

-.-

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008X

Belföldi hírek

-----
budapest, 1984. november 25.

bel

v a s á r n a p
-----

sb0001 4 170 mtib1001

madármarasztaló enyhe ősz

1984. november 25. - az évszakhoz képest enyhe időjárás marasztalja a hazánkon átvonuló költöző madarakat. a dél-alföldi természetvédelmi területek tavait valósággal megszállva tartják az északra érkezett récesereggek, valamint az európa és ázsia legészakibb tájain költő gázlómadarak, a darvak. a legtöbb daru a csongrád és békés megye határában lévő kardoskuti tó környékén tanyázott le. évek óta gyülekeznek ősszel ezen a vidéken a darucsapatok, mivel ennek a kis térségnek sikerült megőrizni ősi arculatát, teljes háborítatlanságát. a mindössze 100 hektáros kardoskuti tó közelében nincs település, de még villanyvezeték sem. itt tilos a vadászat is.

a darvak, amelyek csak átvonuló vendégek nálunk, szigorúan védett madarak. egy-egy daru eszmei értéke tízezer forint. a madárvendégek mindaddig a dél-alföldön időznek, amíg be nem fagynak a tavak, a vadvizek. utána felkerekednek, s a levegőben szabályos ék-alakzatot öltve vonulnak délebbre, enyhébb tájakra. /mti/

tób/fe jf
11.11 251184 1028

h

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

megjelent a nagykunsági krónika

1984. november 25. - a györffy-centenárium tiszteletére megjelent a nagykunsági krónika negyedik kiadása. a nagy néprajztudós által a század elején régi írásokból és szájhagyomány alapján összeválogatott mű első ízben 1922-ben jelent meg. a magyar néprajzirodalom egyik legszínesebb, legértékesebb alkotása, amely tíz fejezetben - általában önálló részekben - taglalja a nagykunság földjének meséit, nyelvezetét, néphagyományait, szokásait.

a krónika legújabb kiadását bellon tiber, a jeles néprajztudós nevét viselő karcagi györffy istván nagykun muzeum igazgatója rendezte sajtó alá. munkájához javarészt a második kiadás anyagát használta fel. gazdag, eredeti illusztrációit benyovszki istván festőművész rajzaiból válogatta. azok a képek is gazdagítják a kiadást, amelyet a nagykunsági krónika 1928-ban, külön kötetben is megjelentetett szilaj pásztorok című fejezetéhez készített a neves művész. a szép kiadású kötet a debreceni alföldi nyomda munkáját dicséri. a kiadás költségét a hat kunsági település; karcag kisujszállítás, turkeve, kunhegyes, kunszentmárton és kunmadaras vállalta, ezzel is tisztelve a nagy néprajztudós emléke előtt.

/mti/ end/fe jf
11.24 251184 1214

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

ásványbörze debrecenben

1984. november 25. - börzével fejeződött be vasárnap debrecenben, a kossuth lajos tudományegyetemen az ásványgyűjtők országos találkozója. több mint 100 amatőr, illetve magángyűjtő mutatta be azokat az ásványokat, őslényeket, drágaköveket, ékköveket, diszitőköveket, gyűjtőszerszámokat, gyűjtési és gyűjtemény segédeszközöket, amelyeket cseréire szántak. a börzén sok ásvány cserélt gazdát. /mti/

sz/fe jf
11.33 251184 0445

h

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

vasárnap szállítás

1984. november 25. - több ezer tonna árut raktak ki és be vasárnap a nyugati országrész vasuti csomópontjain: győrött, sopronban, hegyeshalomban, s a többi állomáson. a tranzitforgalom a hétköznapihoz hasonlóan alakult, de élénk volt a belföldi szállítás is. az ácsi, petőházi, és a sárvári cukorgyár közel 10 ezer tonna répát kapott ezen a napon, s több ezer tonna nedves répaszeletet, melaszt, cukrot szállítottak el az üzemekből. a győri teherpályaudvaron öntödei homokot, gépeket, alkatrészeket és tüzelőanyagot rakodtak.

a rajka és szob közötti duna-szakaszon gázlók nehezítik a hajózást, és csak rakománykorlátozással tudnak a hajók közlekedni. a dunamenti országok hajói mintegy 30 ezer tonna árut továbbítottak a nehéz körülmények ellenére ezen a szakaszon. /mti/

cser/fe jf
11.40 251184 0825

-.-

sb0005 4 170 mtib1005

vadász-vasárnap

1984. november 25. - több száz vadász járta be vasárnap a kisalföld vadászmezőit, számos társaság rendezte meg a hagyományos körvadászatot. elsősorban fácánra, nyulra lőttek, de sok duvadat is - sopron környékén, a szigetközben, és a hanságban jónéhány vaddisznót - puszkavégre kaptak.

néhány tucat vadlibát is zsákmányoltak a legjobb lövők. a északról érkezett nagytestű vadmadarak nagy számban tanyáznak a fertőtó mentén és a hanság vidékén. az éjszakát a vizen töltik, napközben pedig a környező vetéseken legelnek. a hajnali és az alkonyi huzás idején lesnek rájuk. /mti/

cser/fe jf
12.01 251184 0624

h

-.-

sb0006 4 160 mtib1006

a kevi-kör tárlata turkevén

1984. november 25. - a kevi-körnek, szolnok megye legrangosabb amatőr képzőművészeti csoportjának őszi tárlata nyílt meg vasárnap a turkevei finta muzeumban. a kiállításon a városban és környékén élő, valamint a turkevéről elszármazott alkotók mutatják be munkáikat: szobrokat, festményeket, fotókat és faliszőnyegeket.

a turkevei művelődési ház keretében tizenöt éve működő alkotókör tagjai ismert művészek - gy. vad erzsébet, győrfi sándor és papi lajos - irányításával dolgoznak. a munkához szükséges anyagi feltételeket a város üzemei és intézményei biztosítják. a támogatás révén évente rendszeres bemutatkozási lehetőséget kapnak. a kör tagjainak régi parasztházból átalakított alkotóház is lehetőséget nyújt a művészi munkához. a kör a rajzoláshoz, festéshez kedvet érző középiskolásoknak ifjúsági szakkört is létrehozott. /mti/

Laz/kné/jf
12.46 251184 0899

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

vasárnap is dolgoztak a földeken

1984. november 25. - az időjárás vasárnap is kedvezett a még hátralévő őszi mezőgazdasági munkákhoz. a tavaszi novemberi hétvégét kihasználva a somogyi földeken folytatták az őszi mélyszántást és a kukorica betakarítását. a kaposvári mezőgazdasági főiskola tan gazdaságában a kettős műszak is hozzásegített ahhoz, hogy a kukorica kilencven százaléka fedél alá került és az őszi mélyszántás felét elvégezték. a siófoki november 7. termelőszövetkezetben a vasárnapi műszak nyomán közvetlen befejezés előtt áll az ezerháromszáz hektárnyi kukorica betakarítása és a háromezer hektáron az őszi mélyszántás.

somogy mezőgazdasági üzemeiben vasárnap estig a több mint hetvenkétezer hektár kukorica háromnegyede lekerült a táblákról. az elmúlt két hét gyakori esőzései - bár akadályozták a talajmunkát és a betakarítást - jót tettek az őszi vetéseknek; a kalászosok szépen zöldellnek a határon.

a pest megyei állami gazdaságok és termelőszövetkezetek földjein is, a legtöbb helyen dolgoztak. ennek eredményeként vasárnap estig ugyiszólván minden gazdaságban levágták az utolsó táblákról is a

h

kukoricát, s felszedték a cukorrépát. a tárolókba és a feldolgozó üzemekbe került a zöldség teljes egésze; ez főként a főváros ellátását biztosítja. már csupán néhány gazdaságban van hátra kevés a mélyszántásból és a szerves trágyázásból. ezzel teljes egészében befejeződik pest megyében az őszi mezőgazdasági munkaszezon. az elkövetkező időszakban mindenütt megkezdődnek a téli nagyjavítások; a gépek többségének javításához és szereléséhez sokfelé már hozzáálltak. /mti/

káp/vir/fe jf
13.00 251184 1631

-.-

sb0008 4 150 mtib1008 /közönségszolgálat!/
időjárásjelentés /1. rész/

1984. november 25. - meteorológiai intézet jelenti szombaton:

változékony, szokatlanul enyhe idő

hatalmas méretű légörvények láncolata alakult ki kontinensünk északi felén. a kelet felé haladó légörvények szinte kontinensszerte változékony, szeles, időnként csapadékos időjárást okoznak. vasárnap reggel a brit-szigetek, a benelux-államok, dél-skandinávia, valamint a kelet-európai-alföld térségében sokfelé esett az eső. skandinávia északi részéről havazást, hófuvást jelentettek. a légörvények láncolata a mérsékelt szélességek mentén nagy sebességű áramlási rendszert hozott létre. északi oldalán hideg, déli peremén, azaz a kárpát-medence térségében is, szokatlanul enyhe, meleg levegő áramlik. az enyhe levegő nagyobb nedvességtartalmu hulláma hétfő délutánra éri el a kárpát-medencét.

magyarországon szombaton általában 3, 4 órán át, nyugaton ennél többet, északkeleten viszont kevesebbet sütött a nap. a néhol előforduló eső mennyisége nem haladta meg az 1 mm-t. szokatlanul enyhe idő volt, a hőmérséklet csúcserőke általában 15, 20 fok között, a kevésbé napos északkeleti országrészben 12, 15 fok között alakult. vasárnap hajnalra általában 4, 9 fokig, északnyugaton csupán 10 fokig, északkeleten viszont 2, 5 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős, délkelet-dunántulon néhol ködös idő volt. a hőmérséklet 11 órára 9, 15 fok közé emelkedett.

budapest belterületén szombaton a hőmérséklet napi középértéke 14.2 fok, a százéves átlagnál 10.8 fokkal magasabb volt.

h

bel

- 6 -

1984.11.25.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 mb, alig változik.

előrejelzés az ország területére hétfő estig:

előbb változóan, gyakorta kevésbé felhős idő várható, számottevő csapadék nélkül, majd hétfő délutántól gyakran erősen megnövekszik a felhőzet, egyre többfelé várható eső, záporosó. éjszaka a szélvédett területeken köd képződik. az északnyugati, majd délnyugati szél napközben megélénkül, néha megerősödik. folytatódik az enyhe idő.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3, 8 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 12, 17 fok között alakul.

/folyt. köv./ mi
13.21 251184 2305

-.-

sb0009 4 150 mtib1009 /közönségszolgálat!/
időjárásjelentés /2. rész/

előrejelzés budapest térségére hétfő reggelig:

többnyire közepesen, időnként gyengén felhős lesz az ég, csapadék nem várható. a nyugati szél csak kissé élénkül meg. éjszaka átmenetileg bepárasodik a levegő.

a hőmérséklet késő este 9 fok körül, hétfőn hajnalban 6 fok körül valószínű.

a duna budapestnél 153 cm, a víz hőmérséklete 7.8 fok. /mti/

mi jf

13.25 251184 0463

h

-.-

bel

- 7 -

1984.11.25.

sb0010 4 170 mtib1010

élénk turistaforgalom

1984. november 25. - nagy volt a forgalom vasárnap a nyugati országrész kirándulóhelyein. a soproni hegyvidéket valósággal elárasztották a turisták. olyan kellemes és szép idő volt, hogy a tengerszinttől 400 méter magasban lévő károly kilátó tornyából szabad szemmel lehetett látni a több mint kétezer méter magas schneeberg, és az alig valamivel alacsonyabb hófödte csucsait. ide-látszott a pozsonyi tv-torony is. rax

sopron középkori belvárosának állandó muzeumi kiállításai, a környék nevezetességei: a fertőrákosi kőfejtő, a nagycenki széchenyi emlékmúzeum és skanzen, a fertődi esterházy-kastély ugyancsak sok vendéget vonzott. sokan fordultak meg pannonhalmán is. az enyhe időben nagy forgalmat bonyolítottak le a termálfürdők, elsősorban a győri és a mosonmagyaróvári. mindkettőt szép számmal keresték fel csehszlovák és osztrák turisták is. /mti/

cser/fe jf
13.32 251184 0905

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

családi vasárnap szombathelyen

1984. november 25. - családi vasárnapot rendeztek a szombathelyi váci mihály általános iskolában. a legkisebbeket bábszínház és énekes mesemondó szórakoztatta, a nagyobb gyermekek játékkészítést és diszitési ismereteket tanultak. a kamaszok a táncházban találták meg örömlüküket, míg a felnőtteknek cukrászati bemutatót és vetített képes utibeszámolót tartottak, szellemi vetélkedőn vehettek részt.

nem hiányzott a családi vasárnap programjából a közös mozgás lehetősége sem: a családok csapatai egymás, illetve az iskola tanáraiból verbuválódtak együttesek ellen vívtak csatákat játékos, vidám ügyességi versenyeken. /mti/

kre/mné fe jf
13.40 251184 0688

h

-.-

sb0012 4 160 mtib1012 /felhasználható 17.00 órától!/
 elutazott budapestről az iti főtitkára /1. rész/

1984. november 25. - vasárnap elutazott budapestről andré-louis perinetti, a nemzetközi színházi intézet /iti/ főtitkára, aki november 21-25. között tartózkodott hazánkban. látogatása során megismerkedett az iti magyar központjának tevékenységével, a színházak munkájával, s eszmecsere folytatott a kultúra e területének szakmai irányítóival is. elutazása előtt nyilatkozott az iti munkatársának:

- a 36 éves intézmény legfontosabb feladata, az országok színházi életének kölcsönös megismertetése, a kapcsolatok elmélyítése, s latin-amerikában, ázsiában és afrikában ezeknek a színházi kapcsolatoknak a megteremtése. az iti-nek 65 tagországa van - mondotta. céljai elérésére munkájába bevonja a színházi tudósok, színészek, technikusok, kritikusok, könyvtárak és muzeumok nemzetközi szervezeteit, szövetségeit. másrészt a színházi szerzőket, a tánc, a zenés színház, az új színházi forma szakembereit tömörítő állandó bizottságai révén fogja át a színház egész területét.

- az iti tevékenységének javításába, megújítására - több szempontot figyelembe véve - számos elképzelés fogalmazódott meg; ezek egy része már a megvalósítás szakaszába lépett. ilyen például a nemzetek színháza fesztivál, amelyet korábban minden esztendőben párizsban rendeztek meg. annak érdekében, hogy ez a fesztivál a nemzetközi színházi életet, annak eredményeit és fejlődését reálisan tükrözze, a jellemző vonásait adja vissza, újabb kétévenként más és más nemzeti központra bizzák megszervezését. legutóbb, tavaly a franciaországi nancy-ban volt ilyen találkozó, jövőre az egyesült államok ad otthont a rendezvénynek.

- hasonlóképpen szeretnék megújítani a színházi világnapot - március 27-én rendezik meg -, hogy az eddigiektől eltérően ne pusztán formális ünnep legyen, amely kimerül a nemzetközi színházi élet egy jelentős személyisége üzenetének felolvasásával. azt szeretnék, ha a világnap, amelyet természetesen továbbra is a nemzeti központok elképzelése szerint szerveznének - a nemzetközi cserék alapján a színházak kölcsönös megismerését szolgálná. /folyt. köv./

i cs/fe jf
 13.56 251184 2155

--

sb0013 4 160 mtib1013

elutazott budapestről ... /2. rész/

- újabb terveink egyike a nemzetek színháza egyetemének vándoroltatása. ez az egyetem a fiatal színházi szakembereknek teszi lehetővé, hogy egy hónapon keresztül együtt dolgozzanak, kicseréljék véleményüket, érveljenek és vitatkozzanak a színházról, a szakmai kutatásokról, irányzatokról. az első ilyen egyetemet az idén franciaországban hívták össze, a következőnek 1985 májusában spanyolország, barcelona ad otthont.

- a megvalósításra már előkészített másik terv a színházi világciklopédia összeállítása és megjelentetése. 1990-re tervezzük a kortárs színház világciklopédiájának kiadását. ez a mű régi hiányt pótol majd, tekintettel arra, hogy 35 esztendeje jelent meg az utolsó ilyen, olasz nyelvű publikáció.

- a magyar központ jelentős helyet és szerepet tölt be az iti-ben. tagja a szervezet végrehajtó bizottságának, s emellett itt működik a nemzetközi információs központ is. már ez a két tény is tükrözi az iti magyar központjának működéséről kialakult általánosan kedvező véleményt, közöttük a magamét is - hangsúlyozta. ezt csak megerősíti mindaz, amit budapestben, látogatásom során láttam, tapasztaltam; ideértve a színházi próbákat, a színészek művészi munkáját, a teltházak előadásokat, a szakmai vezetők megismert eredményeit, törekvéseit, elképzeléseit - fejezte be nyilatkozatát andré-louis perinetti. /mti/ t cs/fe jf
 14.02 251184 1400

--

sb0014 4 160 mtib1014 /felhasználható: 19.30 órától!/
 a sibelius vonósnégyes vendégszereplése

1984. november 25. - a finn jean sibelius vonósnégyes vendégszerepelt vasárnap a zeneakadémián. tagjai - yoshiko arai, jaakko vuornos, jouko mansnerus, seppo kimanen - már korábban is muzsikáltak együtt, a vonósnégyes azonban csak 1980-ban alakult meg. a nagy zeneszerző nevének felvételére annak leányaitól kaptak engedélyt. a kamaraegyüttes első hangversenyét 1981-ben adta, azóta skandinávia egyik vezető együttesévé fejlődött.

a budapesti hangversenyen mozart c-dur, sosztakovics xiii., b-moll és sibelius d-moll vonósnégyesét hallhatta előadásában a közönség. /mti/

t cs/bc fe jf
 14.42 251184 0647

//

--

sb0015 4 160 mtib1015 /felhasználható: 18.00 órától!/
 tóth endre költői estje

1984. november 25. - tóth endre, az ismert debrecenben élő költő 70 éves. ebből és a bizalmas vallomás című kötetének megjelenése alkalmából több kulturális intézmény és szervezet tiszteletére vasárnap irodalmi estet rendezett a déri múzeumban. a magyar írók szövetsége nevében parancs jános költő köszöntötte az ünnepeltet, akinek műveit a csokonai színház művészei tolmácsolták.

a 70 éves tóth endrének pontosan fél évszázaddal ezelőtt jelent meg az első verse a debreceni című napilapban. a harmincas években kapcsolódott be debrecen irodalmi és kulturális életébe. összesen nyolc verseskötete és két prózai műve látott eddig napvilágot. /mti/

szü/fe jf
 14.53 251184 0703

--

sb0016 4 160 mtib1017

évvégi tavasz

1984. november 25. - szokatlanul meleg volt a hétvége országszerte. szombaton és vasárnap sokkal inkább tavaszra emlékeztetett a napsütés, az enyhe levegő, mintsem az évszakhoz illő ködös, nyirkos és borongós november végi időjárásra. a meteorológiai statisztika szerint november 24-én - száz év adatai alapján - 1980-ban volt eddig a legmelegebb, amikor is 16,6 celsius fokot mutatott a hőmérő. szombaton azonban az átlagérték: 17,5 fok volt.

hasonló képet mutatott a vasárnapi időjárás is: az ország több pontján csaknem 20 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapesten több órán át sütött a nap. ennek ellenére a város környéki kirándulók helyek forgalma közepes maradt. legtöbben a pilist keresték fel, és sokan választották a margitszigetet, valamint a városligetet. /mti/

di/fe jf
 16.02 251184 0816

--

sb0017 4 180 mtib1018

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke

1984. november 25. -

sb0001 madármarasztaló enyhe ősz
 sb0002 megjelent: nagykunsági krónika
 sb0003 ásványbörze debrecenben
 sb0004 vasárnapi szállítás
 sb0005 vadász=vasárnap
 sb0006 a kevi-kör tárlata turkevén
 sb0007 vasárnapi munka a földeken
 sb0008 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0009 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0010 élénk turistaforgalom
 sb0011 családi vasárnap szombathelyen
 sb0012 elutazott budapestről ... /1./
 sb0013 elutazott budapestről ... /2./
 sb0014 a sibelius vonósnégyes
 sb0015 tóth endre költői estje
 sb0016 évvégi tavasz
 sb0017 tartalomjegyzék

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: jászonyi ferenc
 - v é g e -

/mti/ fe
 17.46 251184 0773

h'

--

Belföldi hírek-----
budapest, 1984. november 26

bel

h é t f ő
-----

sb0001 4 150 mtib1001

államilag támogatott vállalati beruházások /1. rész/

1984. november 26. - a vállalatok és a szervezetek az elmúlt 9 hónapban nagyrészt saját, kisebb részt központi forrásból mintegy 63 milliárd forintot fordítottak beruházásaikra. a múlt év azonos időszakához viszonyítva 3,3 százalékkal kevesebbet, ami megfelel az idei népgazdasági terv céljainak. a vállalati beruházásoknál - ebbe a körbe tartoznak a szervezeti fejlesztések is - a saját erőből megvalósított fejlesztések jelentősen mérséklődtek. a költségvetés az idén négy milliárd forinttal támogatta a vállalati fejlesztéseket erről tájékoztatták az mti munkatársát az állami fejlesztési bankban.

a programok közül a gazdaságosan működő szénbányák korszerűsítésére szánt keretből a tervezettnél kevesebbet használtak fel a vállalatok, mivel kedvezőtlen geológiai viszonyok, iszap, vízbetörés nehezíti a beruházások időbeni megvalósítását. hátráltatja a fejlesztéseket az is, hogy a megrendelt gépek jelentős részét a gyártók csak a negyedik negyedévben szállítják. az élelmiszeriparban zömében az exportképesség megtartását, javítását, az import helyettesítését, a hazai ellátás bővítését szolgálták a költségvetés idej támogatásai. a negyedik negyedévben több újabb beruházás is kezdődik. hozzálatnak például a székesfehérvári hűtőház, az érdi malom rekonstrukciójához, s új berendezéseket állítanak munkába a szerencsi édesipari vállalatnál.